

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

ІНСТИТУТ БІОМЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**КАФЕДРА МІКРОБІОЛОГІЇ, СУЧАСНИХ
БІОТЕХНОЛОГІЙ, ЕКОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з освітньої
діяльності

Оксана КОЛЯДА

31 серпня 2023р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**ОК 1.4. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩІЙ
ШКОЛІ З ОСНОВАМИ СОЦІОКРАТІЇ**

освітня програма **101 Конструктивна екологія та пермакультура**

другого (магістерського) рівня вищої освіти

галузь знань **10 Природничі науки**

(шифр і назва галузі знань)

Обсяг кредитів: 3

Форма підсумкового контролю: іспит

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ	
Викладач	<i>Зінчук Наталія Анатоліївна</i>
Профайл викладача	https://vo.uu.edu.ua/user/profile.php?id=115096
Канали комунікацій	<i>Телефон деканату: 044 409-24-16</i> <i>Телефон викладача: 097 431-05-52</i> <i>Електронна пошта: znamail2020@gmail.com</i> <i>Вайбер: 097 431-05-52</i> <i>Кабінет (електронний кабінет):</i>
Матеріали до курсу розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу за адресою https://vo.uu.edu.ua/	<i>Посилання на курс</i> https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=17005

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 3	Галузь знань 10 Природничі науки	Вид дисципліни Обов'язкова	
	Спеціальність 101 Екологія	Цикл підготовки Загальний	
Модулів – 1	Спеціалізація Конструктивна екологія та пермакультура (назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	1 -й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 90 год		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		8 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		68 год.	82 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид семестрового контролю: іспит			

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ:

Вивченню дисципліни передують якісне засвоєння знань з ботаніки, зоології, екології та психології.

ПОСТРЕКВІЗИТИ:

Педагогічна практика.

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: засвоєння майбутніми екологами фундаментальних теоретичних основ дидактики вищої школи, аналіз та впровадження розробок, вітчизняного та зарубіжного досвіду роботи кращих закладів вищої освіти; практичне засвоєння різноманітних педагогічних технологій та особливостей засвоєння дидактичного матеріалу в умовах змішаного навчання.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: формування у студентів системи знань, умінь та навичок щодо змісту та методики викладання фахових навчальних дисциплін у вищій школі; формування навичок критичного аналізу минулих та сучасних наукових і практичних напрацювань у галузі дидактики; формування психологічної готовності до спілкування викладача та здобувачів освіти в умовах соціократичного підходу.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ЗК 1. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 2. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ (ФАХОВИХ) ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ФК 4. Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності.

ФК 5. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

ФК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

ФК 7. Здатність до організації робіт, пов'язаних із оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.

Додатково за спеціалізацією:

ФК 8. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

ФК 12. Здатність ініціювати застосування правових механізмів охорони довкілля та збалансованого природокористування.

ФК 16. Здатність проводити екопросвітницьку та екоосвітню діяльність на засадах глибинної екології та пермакультури.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ПРН 4. Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проєктів в умовах суперечливих вимог.

ПРН 5. Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проєктів із урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

ПРН 7. Уміти спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності.

ПРН 8. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.

ПРН 9. Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 14. Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.

ПРН 17. Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей для вирішення практичних задач і проблем екології.

ПРН 19. Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.

ПРН 25. Розуміти потреби місцевих спільнот, щоб відповідно до них конструювати та/або оптимізувати екосистеми з терапевтичною складовою пермакультурними методами.

ПРН 26. Уміти проводити екопросвітницьку та екоосвітню діяльність на засадах глибинної екології та пермакультури.

СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
л		сем	пр	лаб	інд	л			сем	пр	лаб	інд			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Тема 1. Система освіти України.	12	2					10	12						12	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема 2. Психолого-дидактичні основи процесу навчання.	12	2					10	12						12	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема 3. Типи навчальних занять та методики їх проведення.	14	2		2			10	14	1		1			12	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема 4. Методичне забезпечення освітнього процесу у вищій школі.	14	2		2			10	14	1		1			12	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема 5. Сучасні технології навчання.	14	2		2			10	14	1		1			12	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема 6. Забезпечення якості викладання фахових дисциплін.	14	2		1			10	14	1		1			12	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти

Тема 7. Соціократичний підхід до взаємодії викладача та здобувачів освіти.	10	2					8	10						10	Опитування, міні- контрольні СР: конспекти
Модульний контроль				1											
Усього годин	90	14		8			68	90	4		4			82	

Примітки. 1. Слід зазначати також теми, винесені на самостійне вивчення. 2. АР – аудиторна робота, СР – самостійна робота, ІНДЗ – індивідуальне завдання. 3. Можуть застосовуватися такі форми і методи контролю знань, як опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, реферат, співбесіда, огляд додаткової літератури, підготовка та проведення презентації, складання кросворду за основними термінами теми, контрольна робота, письмове тестування, експрес-тестування, комп'ютерне тестування тощо, а також наведені в розділі II таблиці пункту 11.1.

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекційні заняття – презентації, навчальне відео.

Практичні заняття – практичні роботи, презентації, навчальні відеофільми, навчальні дискусії, метод розгляду конкретних ситуацій.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Список рекомендованої літератури (опис згідно з бібліографічним описом документів відповідно до ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Чинний від 01.07.2016.

Основна

1. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf.
2. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. К. : Академвидав, 2006. 352 с. Режим доступу : https://library.udpu.edu.ua/library_files/412096.pdf
3. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / Вінниця : ВНАУ, 2020. 208 с. Режим доступу: <http://repository.vsau.org/getfile.php/27268.pdf>.
4. Психологія та методика викладання фахових навчальних дисциплін у вищій школі : Комплекс навчально-методичного забезпечення для підготовки магістрів усіх спеціальностей / Укл. : О. В. Винославська. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2016. 73 с. Режим доступу: <http://psy.kpi.ua/wp-content/uploads/2017/04>.

Додаткова

1. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 5 вересня 2017 р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
2. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059-VIII від 23 травня 2017 р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>.
3. Про концепцію екологічної освіти в Україні. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v6-19290-01#Text>.
4. Лук'янова Л.Б. Основи екології, методика екологізації фахових дисциплін : навчально-методичний посібник для викладачів. Вид. 2-ге, змінене і доповнене. Київ : ТОВ «ДСК – Центр». 210 с. Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/705655/1/%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf>.
5. Петрук В.Г., Безвозюк І.І., Панченко Т.І. Екологічне виховання у вищій школі. Вінницький національний технічний університет. Режим доступу: http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/Petruk_Bezvozyuk_Panchenko.php.

Інформаційні ресурси

(нормативна база, джерела Інтернет, адреси бібліотек тощо)

- Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. .Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/>.
- Платформа «Екодія». Режим доступу: <https://ecoaction.org.ua>.
- Платформа «Довкілля для Європи». Режим доступу: <https://efe.org.ua/>.
- Проект «Сади Перемоги». Режим доступу: <https://sadyperemohy.org/about/> .
- Global Nest. Режим доступу: <https://www.gnest.org/>.
- Всесвітній фонд природи. Режим доступу: <https://wwf.org/>.

Грінпіс. Режим доступу: <https://www.greenpeace.org/global/>.

Європейська агенція довкілля. Режим доступу: <https://www.eea.europa.eu/>.

Інститут розвитку територіальних громад. Режим доступу: <https://www.facebook.com/UKRAINEICD/>.

Київський еколого-культурний центр. Режим доступу: <http://ecoethics.ru/>.

Лісова наглядова рада. Режим доступу: <https://fsc.org/en>.

Міжнародний зелений хрест. Режим доступу: <http://www.greencross.org.ua/>.

Міжнародний союз охорони природи. Режим доступу: <https://www.iucn.org/>.

Національний екологічний центр України. Режим доступу: <https://necu.org.ua/>.

Партизанське садівництво. Режим доступу: <http://www.guerrillagardening.org/>.

Рух за добровільне вимирання людства. Режим доступу: <http://vhemt.org/>.

Українська екологічна асоціація «Зелений світ». Режим доступу: <http://www.zelenysvit.org.ua/>.

Українське товариство охорони природи. Режим доступу: <http://www.ukrpryroda.org/>.

Чорнобильський форум. Режим доступу: <https://www.iaea.org/newscenter/focus/chernobyl>.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Формальна, неформальна та інформальна освіта з екологічного напрямку: особливості здобуття освіти та освітнього процесу	10
2	Сучасні вимоги до викладачів екології. Цілі навчання та передумови засвоєння знань здобувачами освіти	10
3	Сучасні вітчизняні та зарубіжні техніки проведення групових занять із фахових екологічних дисциплін	10
4	Створення засобів наочності при викладанні дисциплін екологічного напрямку	10
5	Ігрові технології навчання екологічних дисциплін у закладах вищої освіти	10
6	Компетентнісний підхід в оцінюванні знань та вмінь здобувачів освіти	10
7	Сучасна роль викладача екологічних дисциплін: соціократичні детермінанти	8
	Всього	68

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

<p>Оцінювання досягнень студента</p>	<p><i>Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з одного змістового модулю.</i></p> <p><i>Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою.</i></p> <p><i>За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.</i></p> <p><i>Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.</i></p> <p><i>Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.</i></p> <p><i>Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.</i></p> <p><i>Кожна тема включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, результати екзаменаційної роботи.</i></p> <p><i>Виконання контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.</i></p> <p><i>Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях.</i></p> <p><i>Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.</i></p>
--------------------------------------	---

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS¹²

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Дедлайни та перескладання	<i>Перездача здійснюється відповідно до графіка</i>
Правила академічної доброчесності	<i>Перевірка навчальних робіт на науковий плагіат Дотримання умов академічної доброчесності</i>
Вимоги до відвідування	<i>Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на сторінку підтримки дистанційного навчання https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=17005. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.</i>

ПЕРЕВІРЕНО: Завідувач кафедри, д.б.н, професор

31.08.2023р.		Тетяна ТУГАЙ
--------------	--	---------------------